

Publicerad 2010-07-20 23:20 av Peter Matsa

*Whar ytterligt försiktiig undher deth at du skal fångha odiiuren. Hyr en vaan ock befväpnuad skogsman, som kunna then loquala geographin. Deth äro en billigh lifförsäkring at hafva et dugligt sellskaap.
*

Plåghoandar whiilka Sommarens liufve liif störa

1. Bolgetingarne (Vespa Erabro)

Dessa atmosfaerens giganter swevande farkosther hafva, trots then ofanterliga lekhamen, hväna afsikther. Om man står så som stillnad, lika som bildadh af en stod uthi kalksten, och hvare sig andas eller blinkhar, göra de vist icke menniskan förnär.

2. Spyflugerne (Calliphoridae)

Äro icke i kamphen farligha att möta, medler tidh äro dess hwederstyggeliga surrande och dess enwethna pestilenta formoga att rasta uti menniskans nafvel, i Hennes örons håla och på Hennes näsa, att de drifva then mest uthärdeliga och lugna menniskan först til et bondhelifs hvardaglige simpla wanvett, där efter til en Konungelig galenskap, hvidare til deth Bibelska raseriet, sedan hvidare til Krampher och slutligen til en Katatonisk stelhnad och sedan avtaga andning och lifsavgörande för menniskan nathurlige process, just innan Dödhen gifva menniskan sluteligh ro.

3. Getingarne (Vespula vulgaris)

Getingarne äro sommarens mest fruktade plåghoande mot hvilka endast en redhig spaade hjelpa. Äfven så the modhigaste af combattanter, hvilka stredo för liif och lem uti fremmande Coolonier ock Natiioner, ock blevo uti slagfelthets bloodhiga chaos verjstungna och skiuutna och stundom både ock, hvittna om getingens spjuth som voro det waersta och mest smertsamma af dem alla. Man bör icke underskatta vapnets litenheth, ethy det stinga på sådant hwiis, att de starkaste och största av karlar gråto så som den mektigasthe av dååhnande floodher uti vårens värme, och brööhla lika som ett koltbarn stundom göra, hvilse uti skogarnas mörkha djiuup som de voro, allt under plåghorna af den Waanvetthige smerta som gadden tillfoga. För eder öfverlefnad uti Whår welsignade Ioordh, i den olycksaliga hendelse af getingarnes anfall, göra man vettigasth i at fly tvenne lodskott från stridhens hetta och begrafven er skyndaktigt nedom trenne famnars diuup, uthi Gudz fruktbara mylla medelst spaaden.

4. Myggorne (Nematocera Culicidae)

Dessa afskywerda små monstrem visa menniskan sällom tillbörlig respect, såsom hvarande ioordhens konungar och Gudz första ock mest elskwerda barn. Medelst et Fegth och Slugh smygande, lika som velicopedtjyyven strykha kring natten, swevfar de från varthelst den riktning de behagar komma, uthan någon som heldst Aaning om compuassens hviisare, och sätta sig på den mensklige lekamen, äfven på de mest prifuata af domuener Vi hafva. Whäl de hafver landat, de uthan tillstånd införa den pestilenta snaabel vi alla afsky, och penetrestera Vår Salige och wehlsignade hud, varpå de tömma menniskan på Hennes vätskor tills hon skrympnar liksom en apelfrukt uti Solhens strålar, ock Vi skola inom snaar stundh se Henne swimma af brithande sundha vätskor och eljest det giriga sugandhet ej få ett naturligh afslut, vi skola se Henne förenas medh then af torka plågosamma Dödhen.

5. Huggormarne (Vipera Berus)

Mina händer darra utaf tanken att skrifvua om the aflånga monstrem, mot whilka endast en whäl slipadh yxa hjielpa. Trotz expeditioner i pluralitet, uti fahrligh och djiuup wildmark, skola I ej glömma deth första af möten medh dessa Urtidha reptiler. Åsynen af ormen, väcka den nedärfda och mest primituifva skreck, som menniskan alltjemt bära sedan tidhendernas begyntelse, då menniskan blott siielva voro som Kryph inför Djefvulen och Reptilernas härskaror uti then Gamla Ioordhen. I den olyckans salige hendelse, at huggormens fruktade gadduar stinger Eder frändes fot, det skola ej vara tillräckeligt at suga ut giftet som många påstå. Nej, kapa snabbt Eder frändes ben just ofvuan knät. Om ormen bita Hanses näsa, aflägsna fort hufvudet utmedh axlarna, innan giftet når Hanses welzignade warma bankande hjierta, ock innan du skola hafva en frände mindre uthi Then grymma Werlden.

6. Fästingarne (Ixodes Ricinus)

Whilken menniska förmå icke at rysa inför en nerfvarande Fästingh? Liksom myggorne, tracta de Vårt welzignade blood, så som Vi tracta efter fjellens delicata Röding, Kontinentens jästa drufvor eller som Quinnan tracta Mannen. Om du af den hendelse, märka att Eder lekhamen skola kännas tyngre och tyngre, letha utan skam skyndsamth i Edra alla skrymslen och wrår. J skola, whilket Gud förbiide, upptecka dessa whiidriga varelser henga battallionswhiis, stora som canonkolor, ock frossa av Edra prifuata vätskor. Sändh då budh efter en grenadiäär, om du hafvua et sådant compagni nära, som medelst kruth sprenga försiktigt här och hwar, tills Odjiuuren ock Eder lekhamen, fullkomligt voro skiljda från wharandra.

7. Myrorne (Formica rufa)

Deth gamle ordstäfvuet Gack bort til myrona tu late, see uppå hennes wäghar, och bliff wijs äro for visso ett håån moot then bildadhe menniskan. Siielv hafva jagh i weckohviis, studerath theas afskywärda boningar, men skola dock ej kunna vitthna om annath än theas bloodtörst ock illsamma wilja, ock det chaos wharmed

the söka styra sith rike. Theras slott äro ingeth annath än then simplaste af förfallna bäfverlyor ock wägharna theras sakna det injeniöörsmässigha underhåll Vi öfver Werlden se af menniskan construerade motsvaarigheter. Jag skola ödmjuiukt vilja bidhra till werlden med ett annat ordstäf: Om J vill trolla er borth alldeles i från ioordhens yta, lägg Eder nakna lekhamen uppå en myrstack.

8. Bromsarne (Tabanus)

Blinningarne ock Hestbromsarne äro creaturens och menniskans plåghoande No 1, ock de snabbaste af flygande fän. Whittnen tala medh skreck om theras bett, om hur Folk kliat uthi primitif galenskaph, först kliat huden väck, sedan aflägsnat köttet, och enwetet kliat till sistom sig ned till deth whiita benet. För att undvika att J ej ska klia borth Eder arm eller Eder fot, som J så whäl behöfva uti de enkla, dock så whiktiga och lifsnödvändigha, sysslor Edra, rulla in then bromsstunga persoonens fulla lekhamen hårt uthi ett båtseghel tills deth blifva som en lång korv i menniskans storlekh. Smörj sedhan in korvuen med tiära som hålla ytterligare bromsar borta. Whattna korvuen då och då, för att then icke skola torka ut.

9. Knootarne (Simuliidae)

Knott falla öfver oss, lika som Persernas othalige horduer välla in i Grekland om somrarne fordomtidha. Hur många frender och slektingar hafva Vi icke, som blevo lemlästadhe eller rifvna lika som trasor, lemnade ouppättna och til helften Dödha, som af knotten nestan mördhats, liksom then sorts respect Hunner whisade Goter, eller the Germaniska stammar the olycksaligha Keltherna. Whad whederstyggligheter hafva Vi gjort Them skyldiga, at Dinera fritt af whårt Heliga kött? Lika som Romarna, undher the Puniska krighen, jemnade Karthago ned till markhen, skola Vi ock finna Knottens rike och utan tvifvel om Whår Rättfärdiga Sakh, med beslutsamhet ock modh, förstöra deth til dess grundhvalar ock förslafva dess folk för all tid framgenth.

10. Brunbjörnarne (Ursus arctos)

Björnen tillhöra ej sommarens plåghoandar af traditioon. Likwhel göra dee skogarna osekra, lika som strååtröfvare ock Fogdar uthi Konungens tjieenst, stundom ansetta whårt mood uthi then stoora werlden. Deth äro synnerligen swårt at springa snabbare än Björnen, medh sina fyra benh mot menniskans två. Icke heller voro deth lönt att vare sig klettra eller swimma, äfven så där äro Björnen menniskans öfverman. Men Vi voro sedhan tidherna begyntelse, beskaffade med then lyckosaligha ferdigheten, som Björnen alltjemt sakna, at Vi kan be en stilla bönh til Allas Wår Gud Father. Gud sjelf i Himmelen skola då, i eghenskaph at whara Wårt ombudh i Konflikten, ock i sin thur öfverrenskomna med Björnen om Wårt fortsatta ej så obetydhliga lif och lefverne.

11. Spindlarne (Araneae)

Lika så som ormen väcka then arcaiska skreck whilken alltjemt lefva inom menniskan, äro Spindheln ock ett föremål för Whåra mest primitifva redslor. Somliga rekna Spindheln såsom ett othyg ock en utaf sommarens plåghor. Jagh whill dock protestera ymnigen mot dessa whillfarelser. Spindheln, ehuru en whidrig warelse, medh en Ful uppsyn, giftiga gaddhar ock dess afskyvärda åtta ben, whilka bära them kors ock tvärs i wansinnets farth, äro Whår allierad i kamphen moth de öfriga plåghorna. Undhantaget voro möiiligen then långbenadhe Spindheln, som icke göra någon nyttha ethy de icke förmår sig at spinna något näth at fånga the andra pestilenta odiuren. Möiiligen kunna the dresserars, at i människans tjenst, spåra skadhade mygg eller knott, och aflifva Them långsamt. Men tillååt Författaren försänkas uthi en stundh af tvifvel.

12. Tvestiiärten (Forficula auricularia)

Äro Husets Incräktare No 1, och lika som ordstäfvet Olycka komma sälldom ensam, komma dessa Infernaliska Monstrum alltidh två ock två. Then som icke fått en reprimandh af en Tvestiiärts sacks, veta ej heller at tala om dess krafth varmedh keftarna slås ihop. Sacksen äro til ytterlighet skarpt sliphad, at den medh lätthet skära genom kött och benh, ock öfver allt, whittna allmoghen om dess Ondskefyllda uppsååth. Medler tidh kunna Vi skydda oss moth them om Vi stendligen buro rusthningar af plååt. Men bättre voro, at runth klacken af Whåra träskor, bygga wallgrafvar, löphgrafvar, canonturretter ock pallisader, whilka the ej medh enkelhet förmå at intagha.